

**УНІВЕРСИТЕТ УШИНСЬКОГО
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ, СПОРТУ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ**

**КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА
СПОРТИВНИХ ДИСЦИПЛІН**

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ,
СПОРТУ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
17-18 листопада 2021 року**

Одеса
Букаєв Вадим Вікторович
2021

УДК 370.15+371.302.81+613
С916

*Друкується згідно з рішенням Вченої ради Державного закладу
“Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського”
Протокол № 5 від 19.11.2021*

Члени редакційної колегії:

Джуринський П. Б. доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та реабілітації, Університету Ушинського – голова оргкомітету;

Долгієр Є. В. кандидат з фізичного виховання та спорту, доцент, завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського

Афтімічук О. Є. доктор педагогічних наук, професор. ДУФВіС (м. Кишинів, республіка Молдова)

Севдалєв С. В. кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету фізичної культури Гомельського державного університету імені Франциска Скорини, Гомель, Білорусь;

Башавець Н. А. доктор педагогічних наук, професор, кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського; заступник – голови оргкомітету;

Осіпова І. В. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського;

Ігнатенко С. О. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського;

Дроздова К. В. кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського

Сучасні проблеми фізичного виховання, спорту та здоров'я людини :
С916 матеріали V інтернет-конференції. м. Одеса, 17-18 листопада 2021 р.
Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2021. 182 с.

У збірнику матеріалів конференції розглянуті всебічні аспекти організації занять з фізичного виховання, спорту і здоров'я людини.

At the conference proceedings are considered comprehensive aspects of physical education and sports.

УДК 370.15+371.302.81+613.7

© Заклад вищої освіти
«Університет Ушинського», 2021

фізкультурно-оздоровчої компетентності усвідомлене внутрішнє сприйняття й активне використання у практичній діяльності знань, умінь і навичок. Це дозволяє краще усвідомити необхідні вміння і навички для досягнення бажаного успіху.

Формування фізкультурно-оздоровчої компетентності сприяє зростанню творчої особистості, здатної до самостійного свідомого пошуку й аналізу необхідної інформації для отримання нового знання та досвіду. Володіння здобувачами означеною компетентністю уможливорює в майбутньому під час професійної діяльності обирати оптимальні стратегії фізкультурно-оздоровчої роботи, нетрадиційні підходи, що спонукатиме його до активної фізкультурної діяльності та ведення здорового способу життя.

Мотиваційний компонент можна визначити як пріоритетний у процесі навчальної діяльності, оскільки від правильної організації цього компоненту залежить успіх подальшого фізичного самовдосконалення та готовності до професійного і особистісного саморозвитку

Література:

1. Гладощук О.Г. Формування фізкультурно-оздоровчої компетентності студентів вищих технічних навчальних закладів. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 15. «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури. Фізична культура і спорт»*. Київ, 2017. Вип. 3К(84)17. С. 132–135.
2. Грибан Г.П. Життєдіяльність та рухова активність студентів: монографія. Житомир, 2009. 594 с.
3. Грибан Г. Технологія формування фізкультурно-оздоровчих компетентностей у студентів засобами особистісно орієнтованого підходу до фізичного виховання. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації*. Житомир, 2016. Вип. 2. С. 18–25.
4. Журавський В. С., Згуровський М. З. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти. Київ, 2003. 200 с.
5. Манжелей И.В., Чернякова С.Н. Формирование физической компетентности бакалавров. Вестник Тюменского государственного университета. Гуманитарные исследования. Тюмень, 2016. Том 2, № 1. С. 270.

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ

Ігнатенко А. І., Форостян О.І.

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», Україна

Анотація. Головною проблемою осіб з особливими потребами у всьому світі вважається відсутність адекватного доступу до освіти (як для дітей, так і для дорослих). Право на освіту є одним з фундаментальних прав, прописаних у Всесвітній декларації про права людини, а також у різних міжнародних і національних конвенціях і законодавчих актах.

Актуальність. У більшості країн існують величезні відмінності в забезпеченні доступу до освіти дітям з особливостями психофізичного розвитку і здоровим дітям. Неможливо реалізувати мету «Освіта для всіх» без здійснення корінних перетворень у всій системі освіти.

В Україні досить давно йде здійснення інтегрованого навчання і виховання дітей з особливостями психофізичного розвитку, і педагоги системи спеціальної освіти розцінюють це як першу початкову ступінь в усвідомленні необхідності інклюзії-педагогіки рівних можливостей.

Виклад основного матеріалу. Інклюзивна освіта в контексті цілей «освіти для всіх» є складною, мультикомпонентною системою. На відміну від проблем охорони здоров'я, ринку праці, проблема дітей з особливими потребами є комплексною, оскільки поєднує у собі питання як охорони здоров'я, освіти, соціального забезпечення так і працевлаштування, адаптації до мінливих умов соціуму. Не викликає сумніву, що державна політика в цій галузі повинна бути комплексною, уникати фрагментарності і незбалансованості. Інклюзивна освіта може впроваджуватися на різних рівнях, переслідувати різні цілі, ґрунтуватися на різних мотивах, відображати різні класифікації особливих освітніх потреб і забезпечувати різні види послуг.

Питання інклюзії, інклюзивної освіти та особливості впровадження інновацій в умовах інклюзивного навчання порушують у своїх працях такі вчені: С. Єфімова, А. Колупаєва, Ю. Найда, Н.Софій, І.Юхимець та ін.

Слід уточнити, що сьогодні стоїть за терміном «інклюзія» і «інтеграція», оскільки ці поняття вживають помилково як взаємозамінні.

Аналіз науково- методичної літератури засвідчив низку визначень поняття «інклюзія», а саме: прийняття у заклад всіх дітей без винятку, включення дітей у загальноосвітній процес незалежно від їх статевої, етнічної та релігійної приналежності, колишніх навчальних досягнень, стану здоров'я, рівня розвитку, соціально-економічного статусу батьків та інших відмінностей; кількість дітей з відмінними здібностями у школах і класах має бути природно пропорційною їхній загальній кількості в місцевій громаді (населеному пункті, районі) [1; 2].

Однак слід констатувати, що ці поняття різняться суттєвими відмінностями, оскільки інтеграція допомагає пристосуватися до існуючої моделі шкільної освіти, на це спрямовуються всі педагогічні зусилля, то інклюзія же передбачає, що від самого початку всі діти належать до системи масової освіти. Адже дитина є частиною цієї системи. Звичайно, що кожний навчальний заклад повинен бути готовим заздалегідь до прийняття дітей з особливими потребами, з різними здібностями. В інклюзивній освіті в центрі стоїть дитина та її різноманітні освітні потреби.

Проблема визначення понять, пов'язаних зі спеціальним і інклюзивною освітою і досі є дискусійною, насамперед різночитання стосуються поняття «особливі освітні потреби». Термінологія і класифікації серйозно різняться від країни до країни. Навіть у рамках національних систем освіти зустрічаються протиріччя у визначеннях і тлумаченнях термінів. У деяких країнах ЄС (зокрема Великобританія) за основу взяли визначення, яке ґрунтується на

потребі в особливого роду освітніх послугах і не ведуть спеціальний облік учнів з особливими освітніми потребами. В інших країнах (зокрема Данії) використовують дворівневе визначення, засноване на ступені й вигляді інвалідності, у той час як у Польщі і США - більше 10 категорій інвалідності. У більшості країн виділяють від чотирьох до десяти «видів» особливих потреб. Найбільш часто використовується наступна класифікація: особливості фізичного розвитку, сліпота, глухота (німота), особливості психічного розвитку.

У більшості країн Європейського союзу до числа осіб з особливими освітніми потребами відносять також і осіб, що не мають фізичних і психічних захворювань, але інші категорії: дітей-біженців, обдарованих і талановитих дітей, а також дітей і підлітків, що мають труднощі у навчанні (бездомні діти, діти кочівників, діти національних меншин тощо). У Міжнародному стандарті класифікації у сфері освіти ISCED -97 визначення, згідно з яким особи з особливими освітніми потребами відчувають необхідність у виділенні державою або приватними особами (організаціями) додаткових ресурсів для їх нормального навчання. Даний «ресурсний» підхід до визначення особливих освітніх потреб об'єднує широку спільність учнів з різними типами труднощів у навчанні. Крім того, в країнах, що входять в Організацію з економічного співробітництва і розвитку, виділяють три категорії учнів з особливими освітніми потребами: категорія А (учнів з вираженими біологічними причинами); категорія Б (учні, які відчувають труднощі в навчанні без вираженої причини); категорія В (учні, яким складно вчитися завдяки наявності якихнебудь недоліків або дефектів) [1].

В Україні також відсутня єдина офіційна термінологія для характеристики дітей з особливими потребами. Проведений контентаналіз нормативно-правових документів та науково-методичної літератури дає можливість констатувати, що зустрічаються такі визначення: «діти з обмеженими можливостями здоров'я», «діти, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку», «особи, які мають вади у фізичному чи розумовому розвитку і не можуть навчатися в масових навчальних закладах», «діти з тяжкими порушеннями розвитку», « молодь з інвалідністю», «діти з особливими потребами», «діти-інваліди». Для розуміння проблеми не включення значної частини дітей та підлітків з особливими потребами в освіту і вироблення ефективних стратегій інклюзії необхідно вивчити політику і практику в цій галузі на мікрорівні (у школах і спільнотах), на мезорівні (освітні системи та діяльність підтримують систем) і на макрорівні (національна та міжнародна політика, національне та міжнародне законодавство).

Результати проведеного дослідження засвідчили, що 50% респондентів вважають, що включення в навчальний процес можливе, 42% зазначили, що можливо для всіх груп дітей з фізичними, а не психічними вадами та розумовими відхиленнями, 8 % констатують, що це має вирішувати лікар.

Отже, аналізуючи вище; сказане можна сказати, що більшість педагогів переконані, що головною перевагою інклюзивного навчання є те, що діти з

особливими освітніми потребами будуть краще підготовлені до умов реального життя, інклюзивне середовище підвищить самооцінку та сприятиме розвитку самостійності у дітей з особливими освітніми потребами. У суспільстві зростає усвідомлення того, що навколишнє середовище грає важливу, частіше визначальну роль у формуванні у дітей та дорослих різного роду порушень, що перешкоджають нормальному навчанню в установах освіти.

Висновки. Підводячи підсумок, хотілося б підкреслити актуальність інклюзивної освіти та недостатню готовність і зацікавленість в організації інклюзивної освіти саме як вищих, так і загальноосвітніх закладів, відсутність системи професійної підготовки і підтримки педагогічних кадрів, що беруть участь в інклюзії.

Література:

1. Даниленко Л. І. Інноваційний менеджмент в освіті: навчально-методичний комплекс з дисципліни. К. : Міленіум, 2003. 24 с.
2. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально-методичний посібник I Кол. авторів: Колупаєва А. А., Софій Н.З., Найда Ю. М. та ін. За заг. ред. Даниленко Л. І., К.: 2007. 128 с.
3. Колупаєва А. А. Досвід реалізації інклюзивної освіти в країнах Європи Колупаєва А. А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітні навчальні заклади: Монографія. -К.: Педагогічна думка, 2007 р. 458 с.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ У БОКСЕРІВ ЮНАКІВ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНИХ МЕТОДІВ ТЕСТУВАННЯ У ПЛАНУВАННІ ЗАНЯТЬ

Коденчук О. О., Ігнатенко С. О.

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Україна

Актуальність дослідження. В останній час можна спостерігати таке явище, як нестача рухових дій у повсякденному житті дитини. Проводячи аналіз літератури, таких вчених, як Бернштейн Н.А., Зациорский В.М., Абаджян В. А., Санников В. А. та ін. робимо спостереження, що дослідники враховували середні показники дітей того часу, коли хлопчики та дівчата дуже багато грались, бігали на дворі та набагато раніше долучалися до більш дорослих рухових справ. Це створювало умови для активного розвитку спритності. Розглядаючи це явище необхідно відзначити, що орієнтування у просторі, що саме характеризує цю якість, необхідно не лише для досягнення більш високих успіхів, а також дозволяє дітям бути більш впевненими в житті. Діти з розвинутою спритністю більше рухаються, а значить всі системи організму (серцева, дихальна та ін.) розвиваються одночасно та своєчасно. Також слід визначити, що зростаючи в руховому середовищі надалі у майбутньому вже молоді люди с розвинутою спритністю зможуть опанувати більше кількість професій та бути корисними для суспільства. Більшість вчених схилиються до